ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

30 Γεγονότα της περιόδου
8.000 – 5.000 π.Χ.

Σημαντικά γεγονότα της περιόδου 8.000 – 5.000 π.Χ.

Στην περίοδο 8000-5000 άρχισε **η λείανση των λίθινων αντικειμένων** με μακρόχρονη τριβή σε άλλο αδρό λίθο, το λειαντήρα, και με παρεμβολή άμμου και νερού.

Η τροφοσυλλεκτική οικονομία συνυπήρχε με την επίδοση στη γεωργία και κτηνοτροφία και οι εγκαταστάσεις σε χωριά και πόλεις ήταν ομαδικές, ενώ διαδόθηκε η χρήση πλήρως κατεργασμένων και λειασμένων λίθινων όπλων και εργαλείων και σημειώθηκε ανάπτυξη της αγγειοπλαστικής και κεραμικής τέχνης, εφεύρεση του τρόπου ύφανσης του μαλλιού και παρασκευής του ψωμιού με προοδευτική ανάπτυξη πρωτόγονης **ιερατικής τάξης**.

Πρώτη εμφάνιση της **αξίνας**, προδρόμου του λειασμένου πελεκιού καθώς και η χρήση μαγειρείου παρατηρήθηκε από το 7800 κατά τη διάρκεια της λεγόμενης Καμπίνιας Βαθμίδας, ενώ το 7.640 πιθανή πρόσκρουση του κομήτη Tollmann στη Γη προκάλεσε **παγκόσμιο κατακλυσμό.**

Στην περίοδο 6.840-6.700 τα στρογγυλά καλύβια αντικαταστάθηκαν με ορθογώνια πλινθόκτιστα σπίτια με πολλά δωμάτια γύρω από μια αυλή και έγινε οικοσιτοποίηση της αγελάδας στη Μέση Ανατολή.

Από το 5.600 άρχισε η **ερημοποίηση της Βόρειας Αφρικής** και η δημιουργία της Σαχάρας, που προκάλεσε μετακίνηση πληθυσμών ανατολικά με αποτέλεσμα τη δημιουργία του Αιγυπτιακού πολιτισμού. Την ίδια χρονιά σημειώθηκε **πλημμύρα** και αύξηση επιφανείας του Εύξεινου Πόντου με αρμυρό νερό.

Η Ιεριχώ (8.000) και το Τσατάλ Χουγιούκ (6.500-5.650 π.Χ.)

Η **Ιεριχώ,** στις όχθες του ποταμού Ιορδάνη, στο σημείο όπου εκβάλλει στη λίμνη Τιβεριάδα, θεωρείται η αρχαιότερη πόλη του κόσμου, που χρονολογείται από την εποχή του Νατούφιου Πολιτισμού στην εγγύς Ανατολή.

Ήδη από το 10.000 π.Χ. μια ομάδα κυνηγών, προσελκυσμένη από την εξασφαλισμένη παρουσία νερού και τροφής, εγκαταστάθηκε στην περιοχή, όπου μέχρι το 8.500 π.Χ. οι πρώτοι αυτοί οικιστές είχαν ήδη δημιουργήσει ένα χωριό και άρχισαν να καλλιεργούν τη γη, αρχικά με σιτάρι, χωρίς ίχνη κεραμικής.

Έθαβαν τους νεκρούς τους κάτω από το δάπεδο των σπιτιών τους, που είχαν σχήμα ημισφαιρικής καλύβας, χτισμένης με λασπότουβλα, με μία πόρτα εισόδου, προστατευμένη από μία χαμηλή σήραγγα και με ένα μικρό άνοιγμα-φεγγίτη στην οροφή.

Όσο περνούσε ο καιρός η ζωή βελτιωνόταν και το χωριό εξελίχθηκε σε πόλη, 2.000 κατοίκων με έκταση 24.000 τετραγωνικών μέτρων, που οχυρώθηκε με πέτρινα τείχη και τάφρο στον περίγυρό της. Παράλληλα αναπτύχθηκε το εμπόριο, καθώς οι κάτοικοι της πόλης αντάλλασσαν τοπικά προϊόντα, όπως αλάτι και άσφαλτο με οψιδιανό λίθο από την Μ.Ασία, όστρακα από την Ερυθρά Θάλασσα και κάλαϊ λίθο από το Σινά.

Μετά το 7.000 π.Χ. τα στρογγυλά σπίτια αντικαταστάθηκαν από τετράγωνα, ίσως μετά από κατάκτηση της Ιεριχούς από νεοφερμένους κατοίκους.

Στο **Τσατάλ Χουγιούκ** της Ανατολίας αναπτύχθηκε λίγο αργότερα (6.500-5.650 π.Χ.) ο μεγαλύτερος σε έκταση γνωστός νεολιθικός οικισμός. Τα σπίτια ήταν πλινθόκτιστα μονώροφα ορθογώνια με μικρούς φεγγίτες για αερισμό και είσοδο από μία μικρή ανθρωποθυρίδα στην οροφή, όπου οι ένοικοι ανέβαιναν με ανεμόσκαλα, που την μάζευαν μέσα στο σπίτι, ώστε η πρόσβαση σ' αυτό να είναι δύσκολη για τους εχθρούς.

Τα σπίτια είχαν μόνο ένα δωμάτιο με περιμετρικά εντοιχισμένα κρεβάτια και δάπεδο καλυμμένο από υφαντές ψάθες.

Οι κάτοικοι χρησιμοποιούσαν οψιδιανό λίθο (ηφαιστειακό γυαλί) για κατασκευή σπαθιών και καθρεπτών, που αντάλλασσαν με πυρόλιθους και όστρακα από άλλες περιοχές.

Η θρησκεία τους περιλάμβανε ένα θεό, του οποίου ιερό ζώο ήταν ο ταύρος και μία θεά που εικονίζεται ως κόρη, μητέρα και ηλικιωμένη γυναίκα. Λατρευτικοί χώροι που βρέθηκαν στην περιοχή, με τοίχους βαμμένους με έντονα χρώματα και διακοσμημένους με παραστάσεις, δείχνουν ότι διεξάγονταν διάφορες τελετουργίες από ιέρειες με αμφίεση γύπα και χρήση κρανίων νεκρών ανθρώπων που αφιερώνονταν στο θεοποιημένο ταύρο.